DOIs:10.2018/SS/202402011 --:-- Research Paper / Article / Review

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು: ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಧರ್ಮರಾಯ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ,
ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ.
Email - dkhawaldar@gmail.com

ಸಾರಾಂಶ: (ಂಛಿಚಿಡಿಚಿಛಿಣ) : ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆ ಭಾರತವು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಜನಾಂಗ, ಭಾಷೆ, ಕಲೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಆಶಯಗಳಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸದ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. 'ಮಾನವನು' ಉಗಮದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಟೆಗಾರರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಬೇಡರು ಬೇಟೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿ, ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೂಲ ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಅವು ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದವು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡರು ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಆರ್ಯರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡರು ಪ್ರೊಟೊ ಆಸ್ಟ್ರಲಾಯಿಡ್ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್.ಜಿ. ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ನಿಷಾದ, ಪುಳಂದ, ವ್ಯಾಧ, ಕಿರಾತ, ಶಬರ, ಬೇಡ, ನಾಯಕ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ತಳವಾರ ಮೊದಲಾದ ೧೮ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೂಲತಃ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬೇಡ ಸಮುದಾಯದವರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಟೆಗಾರರ ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯವೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು: (ಞಇಙತಿಔಡಿಜ) ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ, ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

೧. ಪೀಠಿಕೆ:

ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಬುಬನಾನ್‌ರವರು, 'ಬೇಡರು ಮೂಲತಃ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ವ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಯನದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ನೆಲೆಸಿರುವ ಈ

ಸಮುದಾಯದ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ನಿಷಾದ, ಪುಲಿಂದ, ವ್ಯಾಧ, ಕಿರಾತ, ಶಬರ, ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ನಾಯಕ, ತಳವಾರ, ಪರಿವಾರ, ಬೋಯಾ, ಬೇರಾದ್, ವೇದಾನ್ ರಾಮೋಶಿ ಮೊದಲಾದ ಹದಿನೆಂಟಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

'ಬೇಡ' ಎಂದರೆ ಬೇಟೆಗಾರ ಎಂದರ್ಥ. ಬೇಟೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬೇಡ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಯನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವೇಟ್ಟೈ ಎಂದು, ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಏಟ, ವೇಟೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಟೆಯಾಡುವವರನ್ನು ಬೇಡರು ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಕುಲವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಇರಬಹುದು. ಬೇಟೆಗೂ ಬೇಡರಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. 'ಬೇಡ' ಪದವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇ+ಡರ=ಬೇಡರ್ ಅಂದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಜದವರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪುಳಿಂದ, ಬಿಲ್ಲ, ಕಿರಾತ, ವ್ಯಾಧ, ವನಚರ, ಶಬರ, ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ನಿಷಾದ, ತಳವಾರ, ನಾಯಕ, ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ಮಕ್ಕಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ವ್ಯಾಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ>ಬೇಡ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬೇರಿಂದ್, ವೇದನ್, ಬೋಯ ಪರ್ಯಾಯ ಜಾತಿ ಪದಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಮೂಲತಃ ಅರಣ್ಯವಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನವನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಬೇಟೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತ ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಕಾಲೀನ ಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಶಿಲಾಯುಗದಿಂದಲೂ ನಡೆದ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಸಿಂಧೂ, ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಾತ ದೇಶ, ಪುಳಿಂದ, ಶಬರನಾಡುಗಳಿದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಒರಿಸ್ಸಾ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ವಲಸೆ ಬಂದವರೆಂದು, ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಗುಲಬರ್ಗಾ (ಯಾದಗಿರಿ), ದಾವಣಗೆರೆ, ತುಮಕೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಮೈಸೂರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೧ ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ೬,೧೦,೯೫,೨೯೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೩೨,೯೬,೩೫೪ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೨,೨೫೯ ಮತ್ತು ೧,೨೧,೯೭೬ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೨. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

೧) ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

೨) ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

೩) ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

೩. ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ:

"ರಾಜಕೀಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ" ಎಂಬುದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ "**ಕಉಟಾಣಣಚಿಟ ಕಚಿಡಿಣಖಿಚಿಣಾಖ**" ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪದಗಳಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ, ಕೊಡುಗೆ, ಸಹಯೋಗ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

೧. **ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ಆಲ್ಮಂಡ್ ಮತ್ತು ಪೊವೆಲ್**ರವರು ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ" ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದಾರೆ.

೨. **ವರ್ಬಾ ಮತ್ತು ನೋರ್ಮನ್ ಹೆಚ್. ನೈ**ರವರು "ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತೆ ಖಾಸಗಿ ನಾಗರೀಕರು ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು" ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಾವಲೋಕನದ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡತೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗದೆ.

ಡಾ. ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ, ಸಂಪಾದಕರು, **"ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಿರಿ"** ಪ್ರಕಟಣೆ ಚಿನ್ನಹಗರಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ-೨೦೦೬. ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನಾಯಕ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು. ನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದ ಪರ್ಯಾಯ ನಾಮಾಂಕಿತಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಲ-ಕಸುಬು, ನೆಲೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಾಪರಯುಗ, ತ್ರೇತಾ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮಹಾನೀಯರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಬಡತನ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ವಸ್ತು ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅತ್ಯ-ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕುರಿತು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಲೇಖನವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಡಾ॥ ಮೈತ್ರಿ ಕೆ. ಎಂ., **"ಬುಡುಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು"** ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನನ್ನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ-೨೦೦೨ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕುಲಕಸುಬುಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಅವಗಣನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ, ಸಂಪಾದಕರು, **"ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ"** ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ-೨೦೦೮ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇದರಿಂದ ಲಭಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿರುವ ದಂಗೆಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ಯೋಚನೆ, ಯೋಜನೆ ಹಾಗೇ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಕೃತಿಯು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ, ಸಂಪಾದಕರು, **"ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರು"** ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಕಾಶನ ಚಿನ್ನಹಗರಿ ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ-೨೦೦೭ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಜನಪದಗೀತೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಬೇವಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ, ಸಂಪಾದಕರು, **"ವ್ಯಾಧ ಚರಿತೆ"** ಬೇಡ ಕುಲಮೂಲದ ಕಥನಗಳು ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ-೨೦೦೭ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ ೧ರಿಂದ ೨೩೮ರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿನಾಶ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೇಡ ಜನಾಂಗದ ವಿವರಣೆಗಳು, ಈ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಂದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಜನಾಂಗದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇದೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಿ ಮ್ಯಾಕ್‌ಮಿಲ್ಲನ್ ಕಂಪನಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹರ್ಬರ್ಟ ಹೆಚ್ ಹೇಮನ್ ಅವರ **"ಪೋಲಿಟಿಕಲ್ ಸೋಶಿಯಾಲೈಜೇಶನ್"** ದಿ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್, ೧೯೫೯ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾಜೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಈ ಕೃತಿಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಯಸ್ಸು, ಲಿಂಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೆ.ಪಿ. ಕರುನಾಕರನ್ ಅವರ **'ಖಜಟಾಖ ಚಿಟಜ ಞಟಾಖಚಿಟ ಂತಿಚಿಞಜಟಾಂ ಟಿ ಖಟಜಚಿ'** ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಮಿರತ, ೧೯೬೫ ಎಂಬ ಕೃತಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಾಂಗಗಳು ಯಾವ ಆಧಾರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಿನ್ಹ ಕೆ.ಎಸ್., **"ದಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪಿಪಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಿರೀಸ್",** ಆಕ್ಸ್‌ಪರ್ಡ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್, ನ್ಯೂ ಡೆಲ್ಲಿ-೧೯೫೪. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ೩೪೨ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತೆಯೇ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇಧ ೪೬ರ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ವೆಲ್ಲಸ್ಲಿ ಸಮಿತಿ, ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ನಾಗನಗೌಡ ಸಮಿತಿ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗ, ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ಆಯೋಗ, ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಪ್ಪರೆಡ್ಡಿ ಆಯೋಗಗಳು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಾಟಿಯಾ ಕೆ.ಎಲ್., **"ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಅಂಡ್ ದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್",** ಶಿವಾಜಿ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ-೧೯೯೪. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು, ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧ, ಬಸವೇಶ್ವರರು, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು, ರಾಜಾ ರಾಮ್ ಮೋಹನ್‌ರಾಯ್, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಮಹಾತ್ಮಪುಲೆ, ನಾರಾಯಣ ಗುರು, ಗಾಂಧೀಜಿ, ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೧೪,೧೫,೧೬ ಮತ್ತು ೧೭ನೇ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿದೇಶಕ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ೧೯,೩೯,೪೫,೪೬ ವಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ೨೪೨ಡಿ ೨೪೨,೩೩೦,೩೩೨,೩೩೪ ವಿಧಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಖ ಖಿಜಚುಣಾಜಜಚಿಡಿ, **'ಞಟಾಖಚಿಟ ಖಿಡಿಚಿಟಜಾ ಟಿ ಞಜರಾಚಿಡಿಚಾ ಟಿ ಣಡಿಟಚಿಟ ಖಟಜಚಿ',** ಂಛಿಖಿಜಚಾ ರಿಣಟಛಿಟಂ,ಡಾಜ ಓಜತಿ ಆಜಛಿ ೧೯೯೪. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೈಜ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ತಳ ಹಂತದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಞಚಿಜಛಿ ಚಿಟಜ ಖಿಡಿಠಿಚಿಣಛಿಥಿ, **'ಗಿಠಾಟಂ ಛಿಜಚಿತಾಠಿ ಡಿ ಣಡಿಟಚಿಟ ಟಿ ಖಟಜಚಿ',** ಆಛಿಠಾಜಿಡಿಥಿ ರಿಣಟಛಿಟಂ,ಡಾಜ ಓಜತಿ ಆಜಛಿ ೧೯೯೪. ಈ ಕೃತಿಯ ಲೇಖಕರಾದ ಪಾಡಿ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪಾತಿರವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಮತದಾರರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅನನ್ಯತೆ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಸಿ., **'ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ',** ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೬. ಈ ಕೃತಿಯು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬ್ರಾರ ಜಸ್ವಿಂದರ್ ಎಸ್., **'ಪಾಲಿಟಿಕಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಆಫ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್: ಸ್ಟ್ರಾಟಜಿಸ್ ಫಾರ್ ಪಾವರ್ಟಿ, ಎಲಿವೇಶನ್',** ಅಲ್ಲೈಡ್, ನ್ಯೂ ಡೆಲ್ಲಿ, ೧೯೮೩. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆ-ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಡಿನ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಆರ್., **‘ಸ್ಟೇಟ್ ಆಂಡ್ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡಿ ಇನ್ ದಿ ಪಾಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೊಸೆಸ್’,** ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಎಂ.ಸಿ. ಗ್ರಾ ಹಿಲ್, ೧೯೬೦. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ಎಲ್., **‘ಬೇಟೆ ಪರಂಪರೆ ಬೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’,** ೨೦೧೦. ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆ ಬೇಡರ ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತೆ ಹೊರತು ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಡರು ಕೃಷಿ, ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾದಾಗಲೂ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆರಡರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು ಎಂಬುವುದಾಗಿ ಲೇಖಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಡ ನಾಯಕರಿಗೆ ಬೇಟೆಯೆಂಬುದು ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೆಂಬುವುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಊಣಾಣಡು ಎ.ಊ., **‘ಅಚಿಣಜುು ಖಟಿಜುಚಿ ುಾ ಟಿಚಿಣಾಡಿಜ, ಜಿಣುಳಿಣಾುು ಚಿಟಿಜ ಡಿುಾ’** ರಿಣಾಟುುಜು ಛಿ ಎಥಿಟಿ ಃಡಿಂತಿಟಿ, ಃುಾಚಿಥಿ ಈಡಾಡಿಣು ಇಜುಾುು, ೧೯೬೩. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪದದ ಉಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳು ಚತುರ್ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಉಗಮಗೊಂಡಿದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಉಪಜಾತಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕೃತಿಯು ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರಾಧ್ಯ ಬಿ.ಎಂ.ಎಂ., **‘ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಕೊಡುಗೆಗಳು’,** ಟಿಪ್ಪು ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೫. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಈ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೆಹೆತಾ ಜಿ.ಎಸ್., **‘ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಷನ್ ಆಫ್ ವುಮೆನ್ ಇನ್ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಿಸ್ಟಮ್’,** ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ, ಕಾನಿಷ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ೨೦೦೨. ಮೆಹೆತಾರವರ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮಹಿಳೆಯ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಿಷ್ಠಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅನಾಗರೀಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ನಾಗರೀಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯು ಇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಉದಾ: ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಶೇ. ೩೩ ರಷ್ಟು ಇದ್ದಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿ ಶೇ. ೫೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮಹಿಳೆಯು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗಿಂತ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಹೆತಾರವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದು ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ ಅವರ ಸಮೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಲವಾರು ಮಹಿಳಾಪರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೃತಿಯು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮೌಲೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮೇಟಿ, ಸಂಪಾದಕರು, **“ಸಬಾಲ್ಟರ್ನ್ ಓದು”** ಅರುಹು ಕುರುಹು, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು–೨೦೧೨ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅಂಚಿಗೆ ತಳಲ್ಪಟ್ಟಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚರಿತ್ರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ

ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಗುರುತಿನ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ, ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಮೂಲಕ ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ 'ಗುರುತಿನ ರಾಜಕಾರಣ'ವೊಂದು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿ, ಈ ಬಗೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ಸಬಾಲ್ಟರ್ನ್ ಓದಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಲಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯವು ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಗ್ರಂಥಗಳು, ಲೇಖನಗಳು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

೫. ಉಪಸಂಹಾರ:

ಎಷ್ಟೋ ಅಲಕ್ಷಿತ, ಶೋಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ನಾಡು-ನುಡಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ದಾಖಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬೇಡ, ನಾಯಕ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಕೂಡ ನಿರ್ಲಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗಿದೆ. ಭವ್ಯವಾದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪರಂಪರೆ ಪಡೆದ ಈ ಸಮುದಾಯ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ-ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಳವಾರರಾಗಿ, ಸೈನಿಕರಾಗಿ, ಪಾಳೆಯಗಾರರಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ಸ್ಮರಣೀಯ. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ವಿಜಯನಗರ ಪೂರ್ವ-ನಂತರ ಹಾಗೂ (ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದವರೆಗಿನ ಇವರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಕಾಯ್ದೆ-ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಯಾದಾಗ ಬೇಟೆಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಬೇಟೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಬೇಡರು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾತೊರೆದರು. ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ (ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ) ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಬಡತನದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇಡರು (ವಾಲ್ಮೀಕಿ) ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ/ಜನಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಖೇದಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದನ್ವಯ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ನಿರ್ವಸತಿಕರಣ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ೫ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯವಾದರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಾಶ್ಯತೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಿದ್ದರು ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗಿರುವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿತು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

೧. ಡಾ. ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ, "ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರು" ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರ ಸಂದರ್ಭಗಳು: ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಕಾಶನ ಚಿನ್ನಹಗರಿ, ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ–೨೦೦೭.

೨. ಸಂಪಾದಕ, ಡಾ. ಬೇವಿನ ಕಟ್ಟಿ ಮಂಜುನಾಥ, ವ್ಯಾಧ ಚರಿತೆ ಬೇಡ ಕುಲ ಮೂಲದ ಕಥನಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ–ಹಂಪಿ, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ–೨೦೦೭.

೩. ಡಾ. ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ, "ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಳವಾರಿಕೆ," ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ, ೨೦೦೬.

೪. ೦ಟಟಾಬಜ, ಉ.೦ & ಕಾತಿಜುಟಟ. "ಅಥಾಬಿಚಿಡಿಚಿಣಾಜ ಕಾಟುಾಖಿ: ೦ ಜಜಾಕಾಟಥಿಟಾಬಣಚಿಟ ಚಿ೦೦ಡಿಆಚಿಖು" ೦ಟಜಾಬಟಜ ಕಾಖಿಟುಖಬ೦ ಅಥಾಬಿಚಿಟಥಿ: ಓಜತಿ ಆಜಟುಖು ೧೯೭೩.

೫. ಗಿಜಾಖಿಟುಚಿ, ಖ & ಓಜಾ ಓ.ಊ. "ಕಚಿಡಿಣಾಖಬಿಚಿಣಾಬ ಟಿ ೦ಟಜಾಬಖಿಚಿ: ಕಾಟುಾಖಿಚಿಟ, ಆಜಟುಾಖಿಡಿಚಿಟಥಿ ಚಿಟಜ ಖಾಖಿಬಚಿಟ ಇಡಾಚಿಟಬಾಥಿ" ಊಾಚಿಡಿ೦ಜಾ ಖ೦ತಿ: ಓಜತಿ ಜಆಡಿಇ, ೧೯೭೨.

೬. ಖ ಖಿಜಾಟಣಾಜಜಚಿಡಿ, **'ಕಾಟುಾಖಿಚಿಟ ಖಡಿಚಿಟುಾಬಾಬ ಟಿ ಣುಜ ಯಚಿಡಿಆಾ ಟಿ ಣಡಿಬಚಿಟ ಖಟಬಜಾಚಿ'**, ೦ಟುಬಿಜಾ ೦ಣಾಟುಖಬ೦ಬಆಾಜ ಓಜತಿ ಆಜಟುಖು ೧೯೯೪.

೭. ಕಚಿಜುಖು ಚಿಟಜ ಖಡಿಬಿಚಿಣುಥಿ, **'ಗಿಆಬ೦ ಟಾಚಿಆಾಡಿ ಆಜ ಣಡಿಬಚಿಟ ಟಿ ಖಟಬಜಾಚಿ'**, ಆಖಿಆಜಡಿಥಿ ೦ಣಾಟುಖಬ೦ಬಆಾಜ ಓಜತಿ ಆಜಟುಖು ೧೯೯೪.

೮. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್ ಎಲ್. ಕೆ., "ದ ಮೈಸೂರು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್", ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೮.

೯. ಥರ್ಸ್ಟನ್, ಇ. ಮತ್ತು ರಂಗಾಚಾರಿ. ಕೆ., "ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆಫ್ ಸದರನ್ ಇಂಡಿಯಾ", ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಮದ್ರಾಸ್,೧೯೦೯.

೧೦. ಸಿಂಗ್, ಬಿ.ಪಿ. "ಎ ಡಿಕ್ಷನರಿ ಆಫ್ ಮಾಡ್ರನ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸೋಷಿಯಾಲಜಿ", ಮಿತ್ತಲ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ನವದೆಹಲಿ, ೧೯೮೭.

೧೧. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, "ಮ್ಯಾಸಬೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ", ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩.